

економічного, але й соціального ефекту, при умові діючого законодавства, нормативних актів і управлінських рішень. Змістом стратегічного управління персоналом є робота з персоналом у відповідності з концепцією розвитку організації. Кадрова політика – це складова частина стратегічно зорієнтованої політики організації.

Використані джерела

1. Брич В.Я. Теоретичні аспекти розвитку керівних кадрів / В.Я. Брич, О.Я. Гукул. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 5. С. 13-16.
2. Василенко И.А. Административно-государственное управление в странах Запада: США, Великобритания, Франция, Германия: Учеб. пособие. 2-е изд., перераб. и доп. К.: Издат корпорация «Логос», 2000. С.162-163.
3. Вашенко К. О. Професійна підготовка державних службовців: теорія, методологія, практика: монографія. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 416 с.

Дем'ян БУКСИР

здобувач освітньо-професійної програми

«Публічне управління та адміністрування» ТНЕУ

Науковий керівник – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ТНЕУ Тетяна ЖЕЛЮК

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ОРГАНАМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЧАСТИНІ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ РЕГІОНУ

Використання земельних ресурсів України на сьогодні не відповідає вимогам раціонального природокористування. Порушено екологічно допустимі співвідношення площ рілля, лісових і водних територій, природних кормових угідь, що негативно впливає на стійкість сільськогосподарського ландшафту. Деградація ґрунтового покриву досягла загрозованих темпів, найбільшу роль серед них відіграють ерозійні процеси. Значної екологічної шкоди земельні ресурси зазнають внаслідок забруднення викидами промисловості, відходами, а також через недосконале використання засобів хімізації в аграрному комплексі. Тому дослідження економічних, інституційних, функціональних механізмів використання земельних ресурсів і посилення ролі владних інститутів в контексті формування національного ринку землі є актуальним і має як науковий інтерес так і прикладне значення.

Управління земельними ресурсами – це сукупність правових, організаційних, економічних, технологічних та інших заходів державного регулятивного впливу, спрямованих на раціональне використання земель, запобігання необґрунтованому вилученню земель сільськогосподарського призначення для несільськогосподарських потреб, захист від шкідливого антропогенного впливу, відтворення і підвищення родючості ґрунтів,

підвищення продуктивності земель лісового фонду, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.

Управління земельними ресурсами лежить в площині необхідності: забезпечення охорони земель як основного національного багатства Українського народу; дотримання екологічної безпеки у використанні землі як просторового базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва; відшкодування збитків, заподіяних порушенням законодавства України про охорону земель; нормування і планомірне обмеження впливу господарської діяльності на земельні ресурси; поєднання заходів економічного стимулювання та юридичної відповідальності в галузі охорони земель; дотримання принципів публічності та прозорості у вирішенні питань охорони земель, використанні коштів Державного бюджету України та місцевих бюджетів на охорону земель; нівелювання можливих зловживань у сфері використання земельних ресурсів територій.

Для формування сучасної системи управління земельними ресурсами важливим є чітке визначення її завдань, функцій та принципів організації управління.

Принципи управління земельними ресурсами поділяються на загальні та конкретні.

До загальних принципів належать:

1) єдність управління земельними ресурсами і управління територіями як найважливіший чинник ефективного розвитку держави і суспільства;

2) незамінність і обмеженість землі як компонента природи, засобу виробництва, територіального базису й об'єкта нерухомості, зростання потреби суспільства і промисловості в сировині. Необхідність відводу земель для розміщення об'єктів промислової і соціальної інфраструктури вимагають раціонального розподілу і перерозподілу земельних ресурсів між галузями економіки країни; створення організаційно-територіальних умов, які сприяють ефективному використанню й охороні землі; формування відповідного економічного механізму. Ефект від державного управління земельними ресурсами буде вище у випадку, якщо кожна галузь і сфера економіки країни буде мати у своєму розпорядженні найбільш придатні для неї землі;

3) організаційна узгодженість використання земель і управління територіями. Цей принцип полягає в тому, що керуюча система повинна забезпечувати підвищення ефективності системи землеволодіння і землекористувань, дотримання ними прав і обов'язків з використання земельних ресурсів, формування правильної організації і управління території для нормального функціонування всіх підприємств та господарств території в цілому. На підставі цієї закономірності структура управління земельними

ресурсами і чисельність апарату управління на всіх рівнях повинна формуватися з урахуванням обсягу робіт і змісту управлінських рішень.

Економічно ефективне поєднання державного, регіонального і муніципального управління земельними ресурсами, забезпечується поділом владних повноважень.

Аналіз теоретичних напрацювань засвідчує, що актуальними завданнями теорії і практики державного управління залишаються ті, що пов'язані з розробкою концептуальних засад, доктрини державного управління земельними ресурсами. Відповідно до чинного законодавства управління земельними ресурсами має реалізуватися у двох напрямках: прямому (безпосередньому) та непрямому (опосередкованому).

Перший напрям реалізації функції управління пов'язаний зі створенням конкретних форм і умов землекористування (земельних ділянок, інженерних споруд, поселень, виробничих і рекреаційних центрів, зміни стану земель) і має дискретний характер.

Другий напрям реалізується шляхом вироблення певних рамок (межі) у використанні землі шляхом створення нормативно-правової бази. Опосередковане управління, на відміну від безпосереднього, здійснюється постійно. Зазначені функції управління за цими напрямками виявляються порізному.

До функцій прямого (безпосереднього) управління земельними ресурсами слід відносити: збирання і аналіз даних про об'єкт управління та керовані процеси: вивчення властивостей землі (польові обстеження, інвентаризація земель), ведення земельного кадастру (ресстрація, облік, оцінка) і моніторингу земель, створення і ведення геоінформаційних систем (ГІС); вироблення управлінського рішення щодо зонування, прогнозування, планування і проектування використання земель; реалізацію управлінського рішення: державний перерозподіл земель (вилучення, надання земель), організація і фінансування заходів щодо зміни властивостей землі, облаштуваності й формування землекористувань, регулювання ринкового обороту земель, економічне стимулювання раціонального землекористування; контроль за функціонуванням сформованого процесу і його коригування: за використанням земель і дотриманням земельного законодавства, вирішення земельних суперечок, пов'язаних з реалізацією управлінських рішень і функціонуванням сформованої системи організації використання земель.

До функцій непрямого (опосередкованого) управління належать: вивчення характеру земельних відносин, стану земельного законодавства і їх моніторинг; розробка і прийняття законодавчих актів (законів, рішень, постанов) і нормативів використання землі; реалізація заходів щодо зміни системи землекористування, передбачених у законодавчих актах; удосконалення землекористування, зонування, нормування використання землі;

державний контроль за дотриманням земельного законодавства; вирішення земельних суперечок, пов'язаних із введенням і функціонуванням земельного законодавства і нормативів використання землі.

Здійснюючи державне регулювання земельних відносин, необхідно орієнтуватися не тільки на вирішення правових та економічних завдань, а й брати до уваги сформовані духовні цінності населення, соціальні й етнічні особливості територій.

До законодавчих методів державного регулювання відносять протекціонізм і програмність. Очевидно, що зазначений алгоритм потребує розробки і реалізації на всіх рівнях влади взаємопов'язаної системи правових, адміністративних та економічних заходів, об'єднаних єдиною політикою державного управління і регулювання земельно майнових відносин, яка повинна забезпечити стабільний, збалансований і ефективний розвиток всіх об'єктів земельної власності незалежно від їх організаційно-правової форми в інтересах окремих землекористувачів і господарського комплексу в цілому.

В найближчій перспективі в інституційному забезпеченні необхідно вирішити питання: підвищення продуктивності використання земель, забезпечення рівного захисту прав та рівного доступу до ринку землі та необхідних фінансових ресурсів для всіх власників землі та землекористувачів; більш раціонально (менш виснажливо) використовувати землі; підвищення прозорості використання землі, доступу до інформації та запобігання корупції в роботі публічних інститутів.

Формуванню життєздатної інфраструктури ринку земель сільськогосподарського призначення, на нашу думку, можливе за умов: 1) створення несуперечливої нормативної бази; 2) чіткої соціально-економічної мотивації виходу на земельний ринок продавців земельних ділянок; 3) опрацювання й запровадження дієвих організаційно-правових механізмів оформлення угод; 4) вдосконалення механізмів державного регулювання земельного ринку на різних рівнях управління.

Враховуючи досвід зарубіжних країн у сфері управління земельним відносинами в Україні доцільно: завершити формування системи кадастру та реєстрації земель; увести обов'язковість землеустрою та розробити проекти землеустрою; спростити процедуру виділення земельних ділянок; створити Державний (національний) земельний банк та Державний фонд земель; розробити стратегію розвитку земельних відносин, включивши програмні інструменти в розвиток аграрного сектору та сільських територій.

Використані джерела

1. Офіційний веб-сайт Держгеокадастру. URL:<https://land.gov.ua/info/zemelne-zakonodavstvo/>
2. Земельні ресурси. Кращі практики сталого розвитку. URL: <http://www.sd4ua.org/golovni-temi-stalogo-rozvitku/zemelni-resursi/>
3. Державна служба України з питань геодезії, картографії і кадастру. URL: <http://land.gov.ua/>.